

ПРОГРАМА

вступного іспиту зі спеціальності
061 Журналістика
для здобувачів вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня

Вступне слово

Програма складена з урахуванням програми рівня вищої освіти магістра зі спеціальності 061 *Журналістика*. Вона містить два розділи, у першому з яких відображені загальнотеоретичні питання, а у другому – питання дисциплін фахового спрямування. Розроблені питання базуються на основі програми другого рівня вищої освіти (магістратура) зі спеціальності 061 «Журналістика», спрямовані на виявлення знань та умінь здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 061 *Журналістика*.

Розділ 1. Загальнотеоретичні питання

1. Передумови виникнення та національні джерела української журналістики.
2. Журналістика як наука: визначення, основні поняття та функції журналістики.
3. Поняття, особливості та структура комунікаційного процесу.
4. Поняття «інформаційний простір» та «інформаційне суспільство».
5. Передумови виникнення: преси, радіо, телебачення та Інтернет-ЗМІ.
6. Журналіст як суб'єкт масово-інформаційної діяльності.
7. Журналістська діяльність, майстерність і творчість. Етика і естетика творчості.
8. Свобода слова як ключовий принцип демократичного суспільства.
9. Журналістика як один з елементів формування громадської думки.
10. Завдання, функції ЗМІ в контексті національної безпеки.
11. Поняття інформації, види інформації.

12. Інформація як стратегічний ресурс у сучасному світі.
13. Теоретичні аспекти досліджень у сфері інформаційної безпеки.
14. Мережа Інтернет як середовище для інформаційного протиборства.
15. Журналістика крізь призму суспільно-політичної діяльності.
16. Головні напрями досліджень у сфері міжнародної журналістики.
17. ЗМІ як засіб формування іміджу держави на міжнародній арені.
18. Роль медіа у формуванні світового порядку денного.
19. Правове регулювання журналістської практики.
20. Публіцистика та публіцистичність.
- 21.. Комунікаційні особливості різних видів ЗМІ.
22. Медіаконвергенція у журналістиці: визначення та основні категорії.
23. Громадянська журналістика
24. Поняття про комунікацію, соціальну комунікацію, масову комунікацію.
25. Друкована преса як соціальний інститут.
26. Моделі PR комунікації. Роль PR у сучасних соціальних комунікаціях.
27. Авдиторія як об'єкт вивчення теорії комунікації.
28. Інформаційні технології та трансформації ЗМІ.
29. Функції журналістики у демократичному суспільстві.
30. Основні журналістські стандарти.
31. Жанри в журналістиці: поняття та види.
- 32.. Дієвість та ефективність в журналістиці.
- 33.. Методи збору інформації в журналістиці.

Розділ 2. Питання дисциплін фахового спрямування

1. Редакція як основна ланка інформаційної служби.
2. Джерела інформації професійних журналістів.
3. Моделювання у журналістиці. Композиційно-графічна модель видання.
4. Композиційні закони та їх застосування в друкованому виданні
5. Комп'ютерна етика журналістів: проблеми та перспективи вирішення.
6. Види онлайн медій в Україні та світі.
7. Особливості побудови журналістських матеріалів для Інтернет-ЗМІ.

8. Блоги як контент онлайн медіа та засіб вираження думки.
9. Види дезінформаційних заходів під час виборчих кампаній.
10. Світові моделі журналістики та їх характерні риси.
11. Способи використання ЗМІ для пропаганди.
12. Специфіка висвітлення актуальних міжнародних проблем в українських медіа.
13. Власний кореспондент медіа: доцільність та економічна складова.
14. Система забезпечення інформаційної безпеки: комп'ютерна інформаційна безпека.
15. Структура телеканалу та онлайн-медіа.
16. Інформація та інформування, особливості радіоінформації.
17. Принципи художньо-технічного редагування газетного видання.
18. Предмет, зміст, основні поняття економічної журналістики.
19. Поняття тайм-менеджменту та його актуальність в медіабізнесі.
20. Комерційні та некомерційні, гібридні моделі медіабізнесу.
21. Ритуальний дискурс у сучасних медіа.
22. Моделювання комунікації.
23. Маніпуляції у ЗМІ.
24. Цензура у ЗМІ.
25. Мистецтво як комунікація.
26. Новітні явища у світі телебачення. Жанри тележурналістики.
27. Моделі PR комунікації. Роль PR у сучасних соціальних комунікаціях.
28. Основні школи підготовки журналістів.
29. Атрибутивні ознаки телебачення, радіо, преси.
30. Дифамація: поняття, ознаки, види.
31. Режими доступу до інформації.
32. Соціальна відповідальність журналіста: поняття, значення, концепції.
33. Таргетингова реклама: особливості та призначення.

Форми контролю та критерії оцінювання

Організація та проведення вступних випробувань до аспірантури здійснюється відповідно до Правил прийому до аспірантури Національного університету «Львівська політехніка» у поточному році.

Вступний іспит зі спеціальності 061 *Журналістика* проводиться у письмовій формі, згідно з окремим графіком, який затверджується Ректором Університету та оприлюднюється на інформаційному стенді відділу докторантури та аспірантури й офіційному веб-сайті Університету не пізніше, ніж за 3 дні до початку прийому документів.

Екзаменаційні білети вступного іспиту зі спеціальності 061 *Журналістика* формуються в обсязі програми рівня вищої освіти магістра зі спеціальності 061 *Журналістика* та затверджуються рішенням Приймальної комісії Національного університету «Львівська політехніка».

Результати вступного іспиту зі спеціальності оцінюються за 100-бальною шкалою.

Екзаменаційний білет вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 061 *Журналістика* містить:

- письмову компоненту з п'яти питань: два питання з розділу «Загальнотеоретичні питання» і три питання з розділу «Питання дисциплін фахового спрямування» (кожне із п'яти питань екзаменаційного білета оцінюється максимально в 20 балів, максимальна сумарна кількість балів письмової компоненти – 100 балів).

Критерії оцінювання кожного питання вступного іспиту зі спеціальності є такими:

Оцінка «відмінно» (18-20 балів): вступник в аспірантуру бездоганно засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання; самостійно, грамотно та послідовно з вичерпною повнотою відповів на питання; демонструє глибокі та всебічні знання, логічно будує відповідь; висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем; вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки.

Оцінка «добре» (14-17 балів): вступник в аспірантуру добре засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання, аргументовано викладає його; розкриває основний зміст питання, дає неповні визначення понять, допускає незначні порушення в послідовності викладення матеріалу та неточності при використанні наукових термінів; нечітко формулює висновки, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних похибок у логіці викладу теоретичного змісту.

Оцінка «задовільно» (10-13 балів): вступник в аспірантуру в основному засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання; фрагментарно розкриває зміст питання і має лише загальне його розуміння; при відтворенні основного змісту питання допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття.

Оцінка «незадовільно» (0-9 балів): вступник не засвоїв зміст питання, не знає основних його понять; дає неправильну відповідь на запитання.

Виконання завдань вступного іспиту зі спеціальності 061 *Журналістика* передбачає неухильне дотримання норм та правил академічної доброчесності, відповідно до Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка». За порушення зазначених норм та правил вступники в аспірантуру притягаються до відповідальності, згідно вимог чинного законодавства.

Рекомендована література

1. Альбарран А. Б. Менеджмент електронних ЗМІ / Альбарран А. Б.; пер. з англійської Наталі Кашуби та Андрія Іщенка. – К.: Наука, 2009. – 296 с.
2. Білограць Х. Р. Культурологічна журналістика. Ч.1: навчальний посібник / Х. Р. Білограць. – Львів: Видавничий дім "Панорама", 2023. – 140 с.
3. Бутенко Н.В. Основи маркетингу: Навчальний посібник / Бутенко Н.В. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. – 140 с.

4. Галаджун З., Колеснікова М. Правові норми журналістики України [Текст]: Навчальний посібник /З.В. Галаджун, М.В. Колеснікова– Київ: Видавець ФОП Піча Ю.В., 2021.–248 с.
5. Гоцур О. І. Основи медіаекономіки: навчальний посібник / О. І. Гоцур. – Львів: ЗУКЦ, 2022. – 152 с.
5. Здоровега Й.Д. Теорія і методика журналістської творчості: підручник / Здоровега Й.Д. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
- 6.Іваницька Б.В. Інструменти соціології в роботі журналіста: навчальний посібник / Б. В. Іваницька. – Львів: ЛА "Піраміда", 2023. – 156 с.
- 7.Іваницька Б. Основи дизайну та моделювання сучасних друкованих газет і журналів . – ЛА "Піраміда". – Львів, 2022. – 186 с.
- 8.Іванов В. Ф. Якісні методи дослідження мас-медіа / Іванов В. Ф. // Електронна бібліотека Інституту журналістики. – Режим доступу : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1282>.
- 9.Квіт С. Масові комунікації : підручник / Сергій Квіт.– К.: Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2008. – 206 с.
- 10.Кіца М.О. Реклама в ЗМІ: навчальний посібник / М. О. Кіца. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2022. – 140 с.
- 11.Косюк О. М. Теорія масової комунікації : посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. М. Косюк ; Волинський національний університет імені Лесі Українки, Інститут філології та журналістики. – Луцьк, 2012. – 384 с.
- 12.Кузнецова О. Д. Журналістські публіцистичні жанри преси: навчальний посібник / О. Д. Кузнецова. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. – 328 с.
- 13.Кузнецова О. Д. Журналістські аналітичні жанри преси: навчальний посібник / О. Д. Кузнецова. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. – 296 с.
- 14.Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / переклад з англ. О.Возня, Г.Сташків. – Львів: Літопис, 2010. – 538 с.

- 15.Мак-Люен М. Галактика Гутенберга : становлення людиною друкованої книги / М. Мак-Люен ; пер. з англ.– К.: Ніка-Центр, 2001. – 464 с.
- 16.Мудра І. М. Менеджмент і маркетинг ЗМІ: навчальний посібник / І. М. Мудра. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2022. – 140 с.
- 17.Потятиник Б. Медіа: Ключі до розуміння. Сер.: Медіакритика / Б. Потятиник.– Львів : ПАІС, 2004. – 312 с.
- 18.Почепцов Г. Г. Теорія комунікацій / Г. Г. Почепцов.– Київ : Ваклер, 2001. – 656 с.
- 19.Присяжний М.П., Лозинський М. В. Організація роботи редакції газети і праці журналіста: Навч. посібник / Присяжний М.П., Лозинський М. В. – Львів: Видавництво ЛНУ ім. І.Франка, 2008. – 172 с.
- 20.Різун В. В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. галузі 0303 «журналістика та інформація»/ В. В. Різун.– К.: Вид. центр «Просвіта», 2008. – 260 с.
- 21.Семен Н.Ф. Зарубіжна журналістика: навчальний посібник / Н. Ф. Семен. – Львів: ЗУКЦ, 2022. – 140 с.